Влада - Радам!

Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 229 (979) ♦ П'ятниця, 2 грудня 1994 року ♦ Ціна договірна

ТОЙ ПРАЦЮЄ, ТОЙ СТРАЙКУЄ

Парламентська хроніка

Наступна середа — день приватизації?

Ранкове засідання 1 грудня

Головуючий перший заступник Голови Верховної Ради Олександр Ткаченко привітав усіх з третьою річницею незалежності нашої держави. Частина народних депутатів встановила перед собою прапорці червоного кольору. О.Ткаченко попросив прибрати прапорці, оскільки незадоволені блокували підходи до трибуни. Далі народні депутати заслухали інформацію першого віце- прем'єра з питань економічної реформи В.Пинзеника. Поставили ряд запитань, врешті-решт, прислухались до аргументів голови комісії з питань економічної політики та управління народним господарством О.Таранова (непідготовленість документів урядом) і відклали розгляд питання «Про внесення змін і доповнень до чинного законодавства з питань приватизації» на наступну середу. Потім народні депутати прийняли ряд змін і доповнень до деяких законодавчих актів (щодо військовослужбовців, обраних народними депутатами).

Костянтин ПАРИШКУРА.

ВЧИТЕЛІ І ГІРНИКИ СКАЗАЛИ: «ГОДІ!»

Другий день страйкують вчителі й вихователі України. Не всі. У Мінському районі Києва з 32 шкіл учора працювали дві, сьогодні — одна. Освітяни вимагають дотримання відомої 52-ї статті Закону про освіту, а також статусу державних службовців і пропонують своє бачення розв'язання житлової проблеми.

Сьогодні освітяни дружними рядами від стадіону вирушили на пікетування Кабінету міністрів. А в понеділок їхні лідери зберуться в залі Київського політехнічного інституту, щоб проаналізувати результати акції і вирішити, як жити й діяти далі.

Як повідомила прес-служба Вільних профспілок України, з 1 грудня розпочали страйк гірники І-ї зміни п'яти шахт виробничого об'єднання «Краснодонвугілля». Шахтарі вимагають негайної виплати зарплати за вересень-жовтень цього року. А у Кривбасі масовий страйк, організований Незалежною профспілкою гірників України, триває вже 44-у добу на 15 шахтах, Північному гірничо-збагачувальному комбінаті та в шахтобудівному управлінні. 18-у добу продовжують голодовку 50 працівників.

Вирішення питань, заявляють ВПУ, гальмує позиція віце-прем'єр-міністра України Віктора Пинзеника, який не бажає сідати за стіл переговорів з представниками страйкарів.

ПЕРЕБУВАННЯ У ПОЛЬЩІ

Напевно центральною подією триденного офіційного візиту делегації Верховної Ради України на чолі з її Головою Олександром Морозом у Республіку Польща стала зустріч з Президентом Республіки Польща Лехом Валенсою.

Зустріч пройшла в дружній обстановці, в атмосфері взаєморозуміння, хоча в ході її вирішувалися глобальні питання, пов'язані з розвитком відносин двох країн. Лех Валенса з самого початку розмови зазначив, що відносини з Україною мають для Польщі пріоритетне значення.

Проблеми торговельно-економічного співробітництва між Республікою Польща і Україною було обговорено сьогодні в ході розмови Голови Ради Міністрів Польщі Вальдемара Павляка і Голови Верховної Ради України Олександра Мороза. Співрозмовники дійшли спільної думки, що економічне співробітництво між двома країнами могло б бути більш продуктивним.

Перебування у Польщі

Делегація Верховної Ради України на чолі з Олександром Морозом мала зустріч з маршалом сейму РП Юзефом Олекси. У ході розмови було обговорено широке коло питань, що становлять взаємний інтерес. Зокрема, мова йшла про розвиток і поглиблення двосторонніх зв'язків — політичних, економічних, наукових і культурних.

Члени делегації мали також зустрічі з головою комісії у закордонних справах сейму Республіки Польща Броніславом Геремиком, з польсько-українською парламентською групою та її головою Богданом Борусевичем.

«Ми зацікавлені в розвиткові українсько-польських відносин, зокрема, на міжпарламентському рівні, — заявив на зустрічі Голова Верховної Ради України Олександр Мороз. «Тепер багато політиків у світі розуміють велику роль України у встановленні стабільності в Європі та світі в цілому, — продовжив він. І не в останню чергу завдяки значній активності нашого парламенту. Великого значення в цьому контексті набувають міжпарламентські контакти, зокрема, українсько-польські. Ми вдячні українсько-польській групі сейму за активність в цьому питанні».

«Наша група — одна з найактивніших у сеймі, — відзначив голова українсько-польської парламентської групи Богдан Борусевич. — Ми займаємось багатьма проблемами — від глобальних до регіональних. Значення українсько-польських контактів велике, тому прикро, що у вас немає відповідної групи в парламенті. Це, безперечно, стримує розвиток контактів».

«Ми в парламенті України зробимо все для активізації наших відносин, — відповів Олександр Мороз. — Невдовзі створимо таку групу, надамо їй великі права, аби вона працювала дієво і конкретно. Одним з напрямів її діяльності я вбачаю вирішення питань, пов'язаних з становищем українців у Польщі і поляків — в Україні».

Співрозмовники дійшли спільної думки, що такі зустрічі надзвичайно важливі й потрібні. Ми повинні краще знати один одного, створювати сприятливі умови для розвитку польської культури в Україні та української — в Польщі, підкреслили вони.

Члени української делегації мали розмову з віце-маршалом сенату Зофією Куратовською.

Олександр Мороз та члени офіційної делегації Верховної Ради зустрілися з представниками Товариства українців Польщі, поклали квіти до пам'ятника учасникам Варшавського повстання.

Підтримали проект закону

30 листопада під головуванням Президента України Леоніда Кучми відбулося засідання ради регіонів.

Його учасники обговорювали проект Конституційного Закону «Про державну владу і місцеве самоврядування в Україні».

На засіданні Ради регіонів відзначалося, що такий Закон потрібний Україні для ефективної роботи всіх рівнів влади з метою проведення економічних реформ, без яких не можна добитись поліпшення життя людей. При цьому необхідне посилення діяльності всіх гілок влади в межах відповідної компетенції. Передбачається, що такий Закон має бути тимчасовим і діяти до прийняття нової Конституції чи закінчення повноважень нинішнього складу Верховної Ради та Президента України.

Своїм рішенням Рада регіонів, до якої входять голови обласних Рад, підтримала проект Закону, який після врахування запропонованих на засіданні змін вноситься Президентом України на розгляд Верховної Ради.

На засіданні Ради регіонів розглянуто також концепцію аграрної політики в Україні.

У роботі Ради регіонів взяли участь Прем'єр-міністр України Віталій Масол, заступник Голови Верховної Ради Олег Дьомін.

ПОПРАВКИ НЕ ПРИЙНЯТО

Ранкове та денне засідання 30 листопада

Парламентська хроніка

На порядок денний засідання парламенту виносилися два проекти конституційного характеру. З доповіддю про проект Закону України про внесення змін і доповнень до статті 114-5 Конституції (Основного Закону) України виступив перший заступник міністра закордонних справ Микола Макаревич. Йшлося про приведення чинного Основного Закону у відповідність з міжнародними нормами та міжнародною юридичною практикою. А саме — прерогативу Президента приймати рішення про визнання іноземних держав. Багато народних депутатів знайшли нелогічним, що глава держави і глава виконавчої влади країни отримає права, які «істотно розширюють повноваження Президента». Роз'яснення співдоповідача Сергія Головатого щодо того, що право підписувати кінцевий документ не заперечує можливості його попереднього узгодження й підготовки, не переконало присутніх у «формальності» питання.

Зауваження викликав пункт, в якому йдеться про підписання Президентом міжнародних договорів. З'ясувалося, з нього з технічних причин «випало» положення про ратифікацію міжнародних договорів парламентом. Але навіть щодо першого пункту згоди не дійшли — проект направлено на доопрацювання.

Не схвалено і другий проект Закону України про внесення змін і доповнень до статей 97 і 114-5 Конституції (Основного Закону) України (з військових питань). Проект представив голова Комісії з питань оборони і національної безпеки Володимир Мухін. Уточнювались повноваження парламенту і Президента у зв'язку з введенням в дію законів про оборону України, про Збройні Сили, про загальний військовий обов'язок. Президенту — Верховному головнокомандуючому Збройними Силами України — надавались повноваження пропонувати на затвердження ВР керівників силових міністерств, вирішувати мобілізаційні питання, тощо. За Верховною Радою зберігалися її природні контрольні функції. Проте в обговоренні лунали звинувачення й у примененшені ролі Президента, і в обмеженні прав парламенту щодо питань оборони та національної безпеки. За словами Володимира Мухіна, сюди ж було «за вухо притягнуто» питання про необхідність затвердження парламентом віце-прем'єра з військових питань. Адже всі запропоновані поправки були скопійовані із чинних законів — нічого ані додати, ані відняти від запропонованого тексту (в межах здорового глузду) не було можливості.

Проект був відкинутий.

Подальший час сесійного дня народні депутати використали продуктивно — прийнято у першому читанні проекти Закону України про наукову та науково-технічну експертизу, Закону України про зміни і доповнення до деяких законодавчих актів України (у зв'язку з прийняттям патентних законів). Під час обговорення прийнятого згодом у першому читанні Закону України про музеї пролунала пропозиція депутата В.Яворівського створити музей Верховної Ради, «нехай з діючими експонатами». Із залу хтось жартома зауважив: це в компетенції самої Верховної Ради. Жарт сприймався як процедурний.

Пункт про «різне» дещо розрядив обстановку. З уст народних депутатів полилися виступи про проблеми насущні й стратегічні, глобальні й сьогоденні. Про те, що живемо все гірше, що волають про допомогу не тільки пенсіонери, а й лікарі-ветеринари, і навіть державні бухгалтери. Згадали наприкінці і про страйк вчителів, напередодні якого відбувалося засідання.

Відверто настроєний на політичний камертон загал обмінявся виступами щодо розслідування Генпрокуратурою «святкових» подій 7 листопада у Києві. «Звинувачені» запропонували інформувати ВР не лише про хід розслідування справи щодо дій учасників Скорботної ходи, але й про поведінку учасників святкової демонстрації. Наприкінці головуючий зачитав лист-звернення Голови ВР Олександра Мороза про недопустимість зволікання з поданням на розгляд парламенту пакету економічних законів, а також шкідливість політичного протистояння на всіх рівнях. Але чи почули його депутати?

Ганна РОМАНЦОВА.

РОБОЧА ЗУСТРІЧ У МОСКВІ

Прем'єр-міністр України Віталій Масол здійснив робочий візит до Москви. Відбулася його зустріч з Головою уряду Російської Федерації Віктором Черномирдіним. Керівники урядів домовились активізувати переговори з найважливіших проблем українсько-російських відносин, розв'язання яких сприяло б поглибленню співробітництва двох країн.

З цією метою державним делегаціям доручено завершити переговори по першому етапу врегулювання проблеми Чорноморського флоту. Наступну зустріч вони проведуть 6 грудня у Києві. Вирішено провести переговори з проблеми боргів і активів колишнього СРСР і найближчим часом підписати відповідну угоду. Делегації України і Росії мають врегулювати також питання про погашення поточної заборгованості сторін і взаємні поставки енергоносіїв та інших товарів. Намічено провести 15 грудня в Москві зустріч делегацій по підготовці загальнополітичного договору.

За наслідками роботи державних делегацій буде підготовлено доповідь керівництву обох держав.

Прес-служба Кабінету Міністрів України — Укрінформ.

З РОСІЄЮ НЕОБХІДНО ДРУЖИТИ

Широкомасштабний Договір про дружбу і співробітництво між Україною і Росією практично готовий. Його можна було б давно підписати, якби ми частіше йшли на компроміси, заявив сьогодні керівник української делегації по підготовці документа, перший віце-прем'єр-міністр України Євген Марчук. Оскільки Росія є для України основним кредитором, а український борг сьогодні перевищує 4,5 млрд. доларів США, то наша країна повинна проводити більш гнучку політику, вважає він. Крім проекту Договору, відзначив Євген Марчук, у роботі є ще двадцять угод, що стосуються, зокрема, подвійного оподаткування, вільного режиму торгівлі, поставок ядерного палива для атомних станцій, які знаходяться на території України, співробітництва прикордонних областей, пропускного режиму. При цьому, зазначив він, частину з цих документів можливо буде підписано ще до візиту Президента Росії Бориса Єльцина в Україну. Перший віце-прем'єр-міністр висловився за прийняття Україною так званого «нульового варіанта» щодо розподілу зовнішнього боргу колишнього Союзу РСР. Україна, зазначив він, при цьому в чомусь програє, але в чомусь і виграє. Зокрема, з нашої країни знімається борг в десять мільярдів доларів США. Але якщо ми і далі будемо стояти в героїчній позі, підкреслив Євген Марчук, то втратимо все. Бо через три-чотири роки ми будемо Росії не потрібні. Говорячи про поділ Чорноморського флоту, Євген Марчук зазначив, що труднощі тут зберігаються. Росія, сказав він, висуває нові умови. Перш за все це стосується базування російської частини кораблів. Російська Федерація наполягає на тому, щоб вони базувались у Севастополі. Крім того, морські бази в Керчі і Феодосії також повинні залишитися за Росією. На це, заявив перший віце-прем'єр-міністр, Україна піти не може. На думку Євгена Марчука, ситуацію не можна назвати безвихідною. З багатьох проблем уже знайдено точки зіткнення. Але питання, підкреслив він, вимагає політичного рішення.

Народний депутат України В.БОРТНИК: «Я обрав свій шлях. Шлях боротьби з несправедливістю»

— Трагедія Бортника в тому, що він не куплений ніякою фірмою, ні в кого нічого не брав, і нікому не давав. Ось ця моя незалежність декого не влаштовувала. Я заявляю, що нікуди не збираюсь виїжджати, як це твердять деякі газети. Я не збираюсь кидати Батьківщину. Я буду на неї працювати, скільки вистачить сил, хоча мені тут створено всі умови, аби тільки швидше скінчилось моє життя і праця. Я нині посяду іншу позицію, аніж досі, позицію активної боротьби із злом і несправедливістю, що існують у цій країні.

Такими словами закінчив свій виступ перед журналістами народний депутат України Володимир Бортник, колишній голова концерну «Украгротехсервіс».

Володимир Федорович упевнений, що і постріли в нього, і недавній арешт його колишнього першого заступника В.Мушка, і обшуки на робочому місці і вдома іншого заступника В.Бернацького вчинено з єдиною метою — не дати працювати, розвалити концерн «Украгротехсервіс», який декому, як сіль в оці.

Що це за «сіль», Володимир Бортник детально розповів. Суть зводиться до того, що концерн, активно зайнявшись постачанням нафтопродуктів в Україну і фактично забезпечивши село дешевими видами пального, перейшов дорогу не тільки окремим комерційним структурам, а й державним організаціям, увесь час збиваючи ціни на бензин, солярку, мастила. Саме на високих цінах, за твердженням В.Бортника, і наживалися сумнівні підприємці різного гатунку.

— За активної діяльності концерну, — сказав народний депутат, — ціни на пальне, як ви знаєте, стабілізувалися десь на п'яти-семи тисячах карбованців за кілограм. Сьогодні вони стрибнули до тридцяти-сорока п'яти тисяч. Та біда ще й у тому, що сьогодні в Україні фактично немає нафтопродуктів, що й далося взнаки на завершенні осінньо-польових робіт.

В.Бортник з усією упевненістю заявив, що арешт керівників концерну вчинено всупереч вимогам закону, що слідство ведеться упереджено, грунтується на фальшивих матеріалах.

Тому і ще з інших причин він вирішив вийти, як кажуть, з окопів, і почати активно боротися за справедливість.

Володимир Бортник відповів журналістам на запитання, що стосуються ситуації із замахом на нього, з банківськими та іншими історіями, широко поданими в різних засобах масової інформації.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Актуально

Турботи й сподівання «генерала»

Про них розповідає генеральний директор найбільшого в Україні вугледобувного об'єднання «Донецьквугілля» (20 шахт і близько 70 інших підприємств) Валентин ІЛЛЮШЕНКО.

— Нещодавно в доповіді на сесії парламенту Президент України наголосив, що «нова політика» зосереджуватиметься на послідовному утвердженні економічної моделі, що грунтується на принципі «виробництво заради задоволення потреб людини». Як гадаєте, чи не стануть ці гарні слова просто черговою тезою, яких ми вже чули вдосталь?

— На мій погляд, вперше проголошено чітко зорієнтовану на ринок державну політику. Повторюю: вперше! Хоча про існування незалежної України ми говоримо вже не перший рік, розробляючи на урядовому рівні всілякі програми, а точніше — окремі напрямки, в яких не простежується цілісність. І ось, нарешті, маємо чітко окреслену лінію поведінки держави, підприємств, громадян, націлену на розвиток рівноправних партнерських ринкових відносин як у країні, так і за кордоном. Що ж до людини, то тут чітко сформульовано: кожен має отримувати ті блага, які заробляє. Така визначеність потрібна в суспільстві, щоб ті категорії населення, які вже звикли жити чужим коштом, усвідомили врешті, що дармової годівниці для них немає, що заробляти блага можна лише спокійною, нормальною, чесною працею.

— Та перейдемо конкретно до справ вашого виробничого об'єднання. Виходячи із вищесказаного, чи є в «Донецьквугіллі» програма на перспективу?

— Лінію на ринкові стосунки об'єднання тримає вже протягом чотирьох років. За цей термін сформовано таку структуру ВО, яка дає можливість спокійно і сповна розв'язувати всі питання в умовах ринку. Гадаю, що підприємства, які створені і функціонують у нашому об'єднанні, працюють на договірних засадах, саме й уособлюють модель нашої промисловості, суспільства. Як вам відомо, ми в себе давно вже відійшли від командної системи, і за таких умов розкриваються здібності кожного керівника. Як результат: сьогодні всі підприємства, що входять до «Донецьквугілля», окрім шахт, працюють рентабельно, виробництво зростає, люди задоволені зарплатою. А щодо шахт... Тут не все просто: вольові рішення стосовно фіксації цін призвели до того, що поглибилася фінансова прірва, адже ціни навкруги на всі товари зростали, а на вугілля — були фіксовані. Саме це й породило щомісячний величезний розрив між кредиторською й дебіторською заборгованостями. І борги наші зростали...

— А буквально днями встановлено нові оптові ціни...

— Гадаю, що рішення Президента в трудових колективах сприймуть нормально, з розумінням. Певен, що ціни буде стабілізовано, як і курс нашого карбованця щодо долара, шахтарі поступово почнуть повертати свої борги. В будь-якому разі нових не матимуть.

— Валентине Григоровичу, наступне питання не з приємних для вас. Як відомо — про це інформувала й наша газета — кілька місяців тому арбітражний суд визнав ВО «Донецьквугілля», до того — могутнє й недоторканне, — за банкрута. На якому етапі нині ця «сенсаційна» справа і що ви думаєте з цього приводу?

— Знаєте, це обговорювалося на різних рівнях. Гадаю, в цьому разі чітко оцінив ситуацію довкола «Донецьквугілля» Президент України: це просто були політичні ігрища із чийогось боку. Певне, чим скоріше ми забудемо про весь цей «спектакль», тим скоріше заспокояться десятки тисяч людей, що працюють у нашому об'єднанні. І не тільки вони, а й ті, хто живе в шахтарській столиці, добробут яких ми забезпечуємо, вкладаючи в соціальну сферу десь 800 мільярдів карбованців щорічно.

— Щодо соціальної сфери. Пригадую, ця карта завжди була козирною у вашій колоді. Іншими словами, вашою гордістю і надійним підгрунтям для мільйонного шахтарського міста. Як тут сьогодні?

— Справді, ми всім, і не без гордощів, розповідали, що три з половиною мільйона квадратних метрів житла утримуємо на міському балансі. А ще — 140 дитсадків, 20 пансіонатів, дві третини водопровідних і каналізаційних мереж, близько 70 котелень. Все це ми тримали й тримаємо в нормальному стані — особливих скарг від населення Донецька не маємо. Та останнім часом, коли ціна на вугілля «заштопорилася», м'яко кажучи, нам — дуже важко. Не зайве згадати, що шахтарі — у глибокому, задушливому підземеллі, що затрати на соціальну сферу становлять лише 10 відсотків од ціни видобутого вугілля. Отож, сьогодні нам уже не під силу утримувати все це, мати такі затрати. І цілком правильно Президент дав нещодавно доручення — розглянути можливість передання об'єктів соціальної сфери на баланс місцевих органів влади. І цю роботу слід провадити швидше. А поки вона розпочнеться, треба виділяти цільовим призначенням кошти, бо в перехідний період люди не мають страждати.

— Рік — на фініші. Які підсумки?

— Вони незадовільні. Шахти пасуть задніх. І цьому, певен, є причина: диспропорція в цінах. Адже в шахтарів, які щодоби ризикують під землею власним життям, — жебрацька зарплата: донедавна вона становила два мільйони двісті тисяч карбованців. Як результат — донецькі шахтарі масово подалися на заробітки до сусідньої Росії. З початку року з наших вугільних підприємств пішли близько десяти тисяч кращих підземних робітників основних професій. Це для об'єднання — катастрофа! І щоб зупинити падіння вуглевидобутку саме з цієї причини, нам слід вжити, певен, радикальних заходів. Один з таких — встановлення реальної ціни на українське вугілля...

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецьк.

Офіційно

Указ Президента України

Про внесення змін до Указу Президента України від 17 листопада 1994 р. № 680

Внести до Указу Президента України від 17 листопада 1994 року № 680 «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких Указів Президента України» таку зміну:

Слова «втратили чинність з 1 січня 1995 року» замінити словами «втратили чинність з 1 грудня 1994 року».

Президент України Л.КУЧМА.

м.Київ, 29 листопада 1994 року.

Розпорядження Президента України

Про підготовку заходів щодо участі України у Всесвітній зустрічі на найвищому рівні в інтересах соціального розвитку

1. Комісії з питань соціального захисту населення при Президентові України забезпечити підготовку заходів щодо участі України у Всесвітній зустрічі на найвищому рівні в інтересах соціального розвитку (м.Копенгаген, Данія, березень 1995 року).

2. Покласти на М.КАСКЕВИЧА — міністра праці України, члена Комісії з питань соціального захисту населення — обов'язки щодо координації заходів з підготовки до зазначеної зустрічі та доповіді від України.

3. Кабінету Міністрів України забезпечити висвітлення ходу підготовки заходів до участі України у Всесвітній зустрічі на найвищому рівні в інтересах соціального розвитку та публікацію матеріалів за результатами зустрічі.

Президент України Л.КУЧМА.

м.Київ, 29 листопада 1994 року.

У Кабінеті Міністрів України

Прем'єр-міністр України Віталій Масол 30 листопада провів засідання Президії Кабінету Міністрів.

Заслухано інформації керівників міністерств промисловості і транспорту, Державного комітету по нафті і газу, корпорації «Укргаз» та Державного комітету по водному господарству про стан виконання планів соціально-економічного розвитку галузей у 1994 році та прогнозні показники проектів планів на 1995 рік.

Грунтовно проаналізовано причини спаду у поточному році обсягів виробництва продукції та надання послуг, важкого фінансового стану підприємств і організацій. Йшлося про пошук шляхів подолання труднощів, поліпшення роботи. Керівникам зазначених міністерств, відомств і організацій доручено забезпечити стабільну роботу підвідомчих підприємств. Наголошувалося на необхідності активніше розвивати кооперацію технологічно взаємозв'язаних галузей.

Прес-служба Кабінету Міністрів України — Укрінформ.

Продиктовано в номер

На сесії ВР Криму

30 листопада розпочала свою роботу друга сесія ВР Автономної Республіки Крим. Депутати сформували секретаріат і на вечірньому засіданні виступив його керівник Андрій Ставицький. Він повідомив, що зараз утворилося п'ять парламентських фракцій і назвав їх кількісний склад: «Россия» — 23 чоловіка, «Россия-Единство» — 17, «Реформа» — 10, «Курултай» — 14, «Аграрий» — 11 чоловік. Дві фракції — «Республика» і «Крым» розпалися. У кожній із них лише по дев'ять чоловік, а потрібно принаймні десять.

Сесія погодилася з пропозицією С.Цекова не розглядати питання, яке залишилося від першої сесії, — «Про Указ Президента України «Про представництво Президента України в Республіці Крим», бо воно втратило свою актуальність.

Вирішено звернутися до Президента РФ Бориса Єльцина з проханням відкрити консульську групу в Криму для прийняття мешканцями півострова російського громадянства. Було особливо наголошено на тому, що це має бути група і в жодному разі не консульство. Заступник Голови ВР Криму Віктор Межак мотивував це так: «Громадянство Росії для громадян Криму російським законодавством дозволяється, але відкривати в Криму російське консульство не можна, бо це було б прямим визнанням, що ми не російська земля».

Сесія дала згоду прем'єр-міністрові уряду АРК Анатолію Франчуку на призначення двох міністрів: сільського господарства і продовольства — Анатолія Дроботова, охорони здоров'я — Євгена Короленка. На прохання члена президії ВР Криму Федора Снегірьова сесія звільнила його з посади віце-прем'єра, на якій він перебував з 13 жовтня ц.р. Сам Снегірьов пояснив це тим, що не хоче розставатися з депутатським мандатом.

«Голос України» — ветеранам

Експериментально виробничо-екологічне об'єднання «Епос» і мале підприємство «Авіор» (директори Сергій Жилко і Володимир Жиглов) виділили корпункту газети в Херсоні 25 мільйонів карбованців для передплати нашого видання пенсіонерам, ветеранам, малоімущим громадянам, лікувальним установам.

«Голос України» передплачено для стаціонару Херсонської обласної лікарні, шпиталю для лікування інвалідів Великої Вітчизняної війни, для обласного протитуберкульозного диспансеру, діагностичного центру, пологового будинку № 1.

За словами С. Жилка та В. Жиглова, «Голос України» імпонує комерсантам тим, що розглядає гострі проблеми нинішнього політичного й економічного життя зважено і всебічно, враховує різні точки зору. А, скажімо, «Епосу» газета особливо близька втручанням в екологічні проблеми. До речі, він має у своєму розпорядженні 3 судна, які очищають пониззя Дніпра від нафтопродуктів, що потрапляють у ріку. В середньому за рік «Епос» збирає з поверхні води і здає на місцеві очисні споруди 18 тонн нафтового «сміття», інших забруднювачів.

«Головне для нас, — сказали благодійники, — забезпечити хоча б кілька сотень читачів солідним друкованим виданням».

Польська сироватка проти дифтерії

Цього року на Волині зареєстровано 24 випадки захворювання на дифтерію, що значно більше, ніж у минулі роки. Нові вогнища цієї хвороби спалахнули в селах Горохівського, Маневицького, Любомльського, Володимир-Волинського, Рожищенського та ряді інших районів. Аналіз показує, що на дифтерію хворіють здебільше ті дорослі й діти, хто щеплений не повністю або несвоєчасно, з порушенням інтервалів між окремими щепленнями. У зв'язку з відсутністю сироватки для лікування цієї хвороби керівництво обласної Ради звернулося по допомогу до керівництва Замостського воєводства Республіки Польща, з яким укладено договір про співпрацю в галузі охорони здоров'я і навколишнього природного середовища. Польська сторона передала для Волині сироватку, якої вистачить на зимовий період.

Там, де «Ятрань»...

Міжнародний фестиваль фольклорних колективів відкрився 1 грудня в Кіровограді. Приурочений він до 3-ї річниці незалежності України та до 45-річчя заснування відомого не лише в нашій державі, а й далеко за її межами самодіяльного ансамблю народного танцю України «Ятрань». На «Ятранські зустрічі», як назвали фестиваль його ініціатори — обласна рада Федерації незалежних профспілок України, Кіровоградська обласна й міська Ради народних депутатів, з'їдуться не лише вітчизняні самодіяльні художні колективи, а й ансамблі з югославського міста Нові Сад (культурно-мистецький центр імені Светозара Марковича), «Задунайська Січ» з румунського міста Тульча, ряд колективів з ближнього зарубіжжя.

Українські виконавці в італійській опері в Єгипті

Сорок п'ять українських музикантів і 20 артистів балету взяли участь у прем'єрі опери Дж. Верді «Аїда» в єгипетському місті Луксорі біля підніжжя стародавнього храму королеви Хатшепсут. Сцена та амфітеатр для глядачів були споруджені просто неба і гірський краєвид став частиною декорацій вистави.

Виставу, присвячену 125-й річниці від дня заснування Каїрської опери, здійснив видатний італійський оперний продюсер Вітторіо Россі, диригував оркестром Енріко Де Морі, провідні партії виконували зірки першої величини з Італії і Франції, а партію Аїди — всесвітньо відома американська співачка Вільгельміна Фернандес. Усього у виставі було зайнято більш як 500 артистів і музикантів.

Участь українських виконавців у цій яскравій події свідчить про їхній високий професійний рівень, зростаючий міжнародний авторитет України. На запрошення міністра культури АРЄ виставу відвідав тимчасовий повірений у справах України в Єгипті В. Нагайчук, який поздоровив українських виконавців і побажав їм подальших успіхів.

Фотофакт

На рівненському хімічному підприємстві «Азот» створено цех товарів народного споживання. У ньому налагоджено випуск багатьох видів товарів — шампунів, миючих засобів, силікатного клею, засобів для чищення килимів, для підкрохмалювання білизни. Сировиною для виготовлення всього цього слугують відходи виробництва.

На знімку: робітники цеху Галина Навчук і Руслан Гаврилюк готують партію продукції для відправки замовникам.

Фото Олега ПЕТРУКА.

Офіційно

Міністерство зовнішніх економічних зв'язків повідомляє:

З метою скорочення дефіциту державного бюджету України, здійснення контролю за додержанням порядку розрахунків у іноземній валюті, забезпечення обліку окремих видів зовнішньоекономічних договорів (контрактів) Міністерством зовнішніх економічних зв'язків України розроблено Положення про порядок реєстрації окремих видів зовнішньоекономічних договорів (контрактів).

Для реєстрації зовнішньоекономічного договору (контракту) суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності України подає такі документи:

— інформаційну картку зовнішньоекономічного договору (контракту) за формою, встановленою Міністерством зовнішньоекономічних зв'язків України;

— оригінал зовнішньоекономічного договору (контракту) та його копію, завірену в установленому порядку керівником суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності;

— документ про оплату послуг за реєстрацію зовнішньоекономічного договору (контракту) — на сьогодні вартість цієї послуги складає 3 мільйони 800 тисяч карбованців.

Додаток 6

ПЕРЕЛІК
окремих товарів, відносини з реекспорту яких регулюються чинним законодавством України та міжнародними договорами України

Найменування товарів	Код товарної номенклатури зовнішньоекономічної діяльності
живі тварини, м'ясо і субпродукти харчові, молоко і молочні продукти, жири і масла рослинного походження	01.01, 01.02, 02.01-02.03, 02.10, 04.02, 04.05, 04.06 15.12
крупи, борошно	11.01, 11.03
насіння соняшнику, ріпаку, плоди спори	12.05, 12.06, 12.09
цукор і меляса	17.01-17.03
вина виноградні, натуральні, включаючи міцні	22.04
портланд-цемент, цемент	25.23
руди і концентрати залізні, марганцеві, уранові, торієві, цирконієві, ніобієві, танталові, ванадієві та дорогоцінних металів	26.01, 26.02, 26.12, 26.15, 26.16
вутлероди ациклічні, циклічні, спирти ациклічні, кислоти ациклічні, кислоти полікарбонові, сполуки	29.01-29.03, 29.05, 29.15, 29.17, 29.29
мінеральні добрива із вмістом: азоту, фосфору, калію	31.05
казеїн, казеїнати і похідні, інші	35.01
шини пневматичні гумові нові	40.11
шкіри великої рогатої худоби або тварин сімейства кінних, а також вироблені з них шкіри	41.01, 41.04
деревина і вироби з неї	44.03, 44.07, 44.09, 44.18,
папір, папір газетний і картон	48.01, 48.02
волокна штапельні синтетичні та нитки швейні з хімічних штапельних волокон	55.03, 55.08
чорні метали	72.02, 72.06
дроти ізольовані, кабелі	85.44

Додаток 7

ПЕРЕЛІК
товарів походженням з України, щодо яких міжнародними договорами передбачено добровільні обмеження експорту

Назва товару	Код по товарній номенклатурі зовнішньоекономічної діяльності	Підстава
Текстильні вироби	5111, 5112, 5204 (крім 5204 20 00), 5205, 5206, 5208, 5210, 5211, 5212,	Угода між ЕС та Україною про торгівлю текстильною продукцією
	5306, 5309, 5308 90 11, 5308, 90 13, 5308 90 19, 5311 00 10	
	5508 10 11, 5508 10 19, 5508 20 10, 5509, 5510, 5512, 5513, 5514, 5515, 5516	
	5607 41 00, 5607 49 11, 5607 49 19, 5607 49 90, 5607 50 11, 5607 50 19, 5607 50 30, 5607 50 90	
	5802 (крім 5802 20 00, 5820 30 00), 5803 90 (крім 5803 90 10), 5807 90 90, 5811,	
	5905 00 31, 5905 00 39,	
	6101 (крім 6101 90 00)	
	6102	
	6103 31 00, 6103 32 00, 6103 33 00	
	6104 (крім 6104 19 00, 6104 29 00, 6104 39 00, 6104 49 00, 6104 61 10, 6104 61 90, 6104 62 10, 6104 62 90, 6104 63 10, 6104 63 90, 6104 69 10, 6104 69 91, 6104 69 99)	
	6105 (крім 6105 90 90)	
	6106 (крім 6106 90 30 6106 90 50, 6106 90 90)	
	6107 (крім 6107 99 00)	
	6108 (крім 6108 11 10, 6108 11 90, 6108 19 10, 6108 19 90, 6108 99 90) 6109 (крім 6109 90 90)	
	6110 (крім 6110 90 10, 6110 90 90)	
	6112 11 00, 6112 12 00, 6112 19 00, 6112 20 00	
	6113	
	6114 (крім 6114 90 00)	
	6115 (крім 6115 11 00, 6115 20 19, 6115 93 93)	
	6117	
	6201 (крім 6201 11 00, 6201 19 00, 6201 99 00)	
	6202	
	6203 11 00, 6203 12 00, 6203 19 10, 6203 19 30, 6203 21 00, 6203 22 80, 6203 23 80, 6203 29 18, 6203 41 10, 6203 41 90, 6203 42 31, 6203 42 33, 6203 42 35, 6203 42 90, 6203 43 19, 6203 43 90, 6203 49 19, 6203 49 50	
	6204 11 00, 6204 12 00, 6204 13 00, 6204 19 10, 6204 21 00*, 6204 22 80, 6204 23.00*, 6204 23 80, 6204 29 18, 6204 29 40*, 6204 31 00, 6204 31 10*, 6204 31 20*, 6204 32 90, 6204 33 40*, 6204 33 90, 6204 39 19, 6204 39 20*, 6204 39 80*, 6204 41 00, 6204 42 00, 6204 43 00, 6204 44 00, 6204 51 00, 6204 52 00, 6204 53 00, 6204 59 10, 6204 61 10, 6204 62 31, 6204 62 33, 6204 62 39, 6204 63 18, 6204 69 18	
	6205 (крім 6205 90 10, 6205 90 90)	
	6206 (крім 6206 10 00, 6206 90 10, 6206 90 90)	
	6210 30 00	
	6211 20 50*, 6211 32 42, 6211 33 42, 6211 41 00*, 6211 42 42, 6211 43 42, 6211 32 31, 6211 33 31, 6211 32 41, 6211 33 41, 6211 42 41, 6211 43 41, 6211 42 31, 6211 43 31	
	6217 90 00*	
	6301 20 10, 6301 30 10, 6301 40 10, 6301 90 10	
	6302 (крім 6302 22 10, 6302 32 10, 6302 53 10, 6302 93 10)	
	6303 11 00, 6303 12 00, 6303 19 00	
	6304 11 00, 6304 91 00	
	6305 31 10, 6305 31 91, 6305 31 99	
	6307 10 10, 6307 90 10	
	6308 00 00	

* товари походженням з України, до яких можуть бути застосовані кількісні обмеження до імпорту у Сполучені Штати Америки

Додаток 8

ПЕРЕЛІК
товарів, експорт яких здійснюється відповідно до конкретних заходів з метою запобігання антидемпінгових процедур

Назва товару	Код по товарній номенклатурі зовнішньоекономічної діяльності
уран	2844
аміак	2814
штучний корунд	2818 00 000
карбід кремнію	2849 20 000
карбамід	3102 10 010 3102 10 900 3102 10 100 3102 10 910 3102 10 990
нітрат амонію	3102 30 900
хлорид калію	3104 20 100 3104 20 500 3104 20 900
ферросілікомарганець	7202 30 000, 7202 99.50
ферохром	7202 49 100 7202 49 500
феросиліцій	7202.21.00, 7202.21.10, 7202.21.90
прокат плоский із заліза та нелегованої сталі шириною не менше 600 mm, гарячекатаний, не плакований, без електролітичного або ін.покриття	7208.32.00, 7208.33.00, 7208.42.00, 7208.43.00,
магній необроблений	8104 30 000 8104 11 000 8104 19 000
титанова губка	8108 10 501

Додаток 9

ПЕРЕЛІК
товарів походженням з України, на імпорт яких введені односторонні кількісні обмеження (квотування, контингентування, ліцензування) деякими державами, економічними угрупованнями, митними союзами

Назва товару	Код по товарній номенклатурі зовнішньоекономічної діяльності
Напівфабрикати із заліза та нелегованої сталі	7207.19.110, 7207.19.140, 7207.19.160,7207.19.310, 7207.20.510, 7207.20.550, 7207.20.570, 7207.20.71[illegible]
Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі шириною не менше 600 mm, гарячекатаний, не плакований, без електролітичного або ін.покриття	7208
Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі шириною не менше 600 mm, холоднокатаний (обжатий в холодному стані), неоплакований, без електролітичного або ін.покриття	7209
Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі шириною не менше 600 mm, плакований, з електролітичним або ін.покриттям	7210
Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі шириною менше 600 mm, неоплакований, без електролітичного або ін.покриття	7211.11.000, 7211.12.100, 7211.19.100, 7211.21.000, 7211.22.100, 7211.29.100
Прокат плоский із заліза та нелегованої сталі шириною менше 600 mm, плакований, з електролітичним або ін.покриттям	7212
Прутки гарячекатані у вільно змотаних бухтах з заліза та нелегованої сталі	72[illegible]
Прутки ін. з заліза та нелегованої сталі, без подальшої обробки після кування, гарячої прокатки, гарячого пресування, включаючи прутки зігнуті після прокатки	7214
Кутки, фасонні та спеціальні профілі із заліза та нелегованої сталі	7216
Прокат плоский з нержавіючої сталі шириною не менше 600 mm	7219.11.100, 7219.11.900, 7219.12.100, 7219.12.900, 7219.13.100, 7219.13.900 7219.14.100, 7219.14.900
Прутки з нержавіючої сталі, гарячекатані, у вільно змотаних бухтах	7221.00.100, 7221.00.900
Прутки з нержавіючої сталі інші; кутки, фасонні та спеціальні профілі з нержавіючої сталі	7222
Сталь легована інша в зливках чи ін. первинних формах; напівфабрикати з інших легованих сталей	7224.90.310, 7224.90.390
Прокат плоский з інших легованих сталей шириною не менше 600 mm	7225.10.100, 7225.20.200, 7225.30.000
Прутки гарячекатані з інших легованих сталей, у вільно змотаних бухтах	7227.10.000, 7227.20.000, 7227.90.100, 7227.90.300, 7227.90.500, 7227.90.700,
Прутки з інших легованих сталей; кутки, фасонні та спеціальні профілі з інших легованих сталей; прутки порожнисті для бурильних робіт з легованої та нелегованої сталі	7228
Конструкції шпунтові з чорних металів свердлені та несвердлені, перфоровані та неперфоровані, монолітні чи виготовлені зі збірних елементів; кутки фасонні та спеціальні зварні, із чорних металів	7301.10.000

Від марафонського золота до дипломатичних перемог

Актуальне інтерв'ю

Наступного року міжнародне співтовариство відзначатиме знаменну дату — 50-річчя заснування ООН. Організації, що народилася, хоч і в середині століття, але на зламі двох епох: часів світових воєн і гармонізації у міжнародному суспільстві. Вже зараз у спеціальних урочистих засіданнях з цієї нагоди погодилися взяти участь 45 країн, зокрема й наша — одна із співзасновниць ООН.

Напередодні знаменної події наш кореспондент зустрівся з людиною, яка, з огляду на її посаду, щодня представляє інтереси ООН в нашій державі. Це глава Представництва ООН в Україні Стівен БРАУН, як з'ясувалося, у минулому — видатний спортсмен. Проте нинішня робота дипломата не залишає багато часу для спорту.

— Очевидно, працювати у країні, що тільки третій рік як з'явилася на карті — складно, хоча й відповідально?

— У вашій державі — ні. Проблема тільки в тому, що зараз Україна перебуває у періоді змін. Тільки цього року цілковито змінилося керівництво: Президент, Верховна Рада, уряд. Але цей процес природний для країни, що тільки-но формується. Мушу сказати, що коли я працював в Африці, умови для роботи були складніші. Не маю на увазі звичайних людей — вони однакові. Було важко налагоджувати контакти з керівництвом. Головне ж — щоб держава була відкрита для контактів і співробітництва. І це велика перевага України.

— Ми розпочали свою роботу у листопаді 1992 року.

Вже сьогодні можна стверджувати, що два роки не були витрачені даремно. Ми розробили чимало проектів, які вже впроваджуються. Зокрема, програму «Інтеграція і розвиток у Криму», що покликана допомогти процесу інтеграції в суспільне життя півострова національних меншин. Фінансують проект Туреччина, США, Нідерланди, Італія тощо. Також уже частково реалізовано проект, щодо створення в Україні електронної пошти, виходу держави у світову комп'ютерну мережу — Інтернет. Це дасть змогу кожному громадянину, що має комп'ютер і телефонну лінію, отримувати інформацію з усього світу.

— Я знаю, що у реалізації саме цього проекту дуже зацікавлена Верховна Рада України...

— Звичайно, адже, не маючи виходу до міжнародної комп'ютерної мережі, парламентарії не зможуть оперативно діставати повідомлення про те, що відбувається у світі.

Ще один наш проект спрямований на підтримку ролі жінки в Україні. Ми хотіли би допомогти у підготовці міжнародної жіночої конференції, що відбудеться наступного року у Берліні, організувавши українську делегацію, одночасно вивчивши роль і місце жінки у суспільному житті України.

І один з головних проектів — охорона навколишнього середовища, зокрема допомога в очищенні Дунаю та Чорного моря тощо.

— Хто впроваджує всі ці проекти?

— Ми маємо кілька міжнародніх експертів, але переважно спираємося на місцевих спеціалістів. Адже хто краще за громадян знає проблеми своєї держави.

— Ваша сім'я мешкає з вами у Києві?

— Ні, у нас взагалі дуже своєрідна ситуація. Я англієць і народився у Великобританії, тепер працюю у Києві. Дружина — француженка, але живе у Нью-Йорку. Діти — напівфранцузи напіванглійці: народилися у Великобританії та Бангкоку, тепер живуть в Англії, там навчаються у школі та інституті. Але нещодавно сім'я приїжджала до мене у Київ.

— Сподіваюся, що Київ їм сподобався. А особисто ви маєте час для прогулянок містом?

— Віддаю перевагу бігові. Щосуботи-неділі (щоправда, коли є вільний час) пробігаю 10—15 кілометрів у тому великому парку, що тягнеться вздовж Дніпра. Цього року навіть брав участь у Пробізі Миру, влаштованому нашим Представництвом і Міністерством у справах молоді і спорту з нагоди Дня ООН.

— Це правда, що у минулому ви були призером багатьох міжнародних змагань?

— Так, колись я займався бігом досить серйозно. Брав участь у марафонських змаганнях у Бангкоку, Сингапурі, Гонконгу, Нью-Йорку, на Гавайях і навіть перемагав. Найбільше перемог здобув на чемпіонаті в Таїланді. Тепер біг для мене — це тільки захоплення. Така вже робота дипломата.

— Дякую за розмову. Бажаємо вам успіху у нашій країні.

Розмову вела Наталя ФІЛІПЧУК.

Статистика

Після дворічної перерви

в німецьких автофірмах знову піднесення виробництва

За статистичними даними, експорт товарів автомобілебудівної індустрії Німеччини у першій половині 1994 року зріс на 8 відсотків. За кордоном, в Україні теж, про що відчуть безліч «Мерседесів», «Опелів» та «Фольксвагенів», було продано 1,14 мільйона легкових автомобілів.

У самій Німеччині за цей час проти такого ж періоду торік продаж автомобілів збільшився на 0,2 відсотка.

Окрилені успіхом автовиробники планують випустити до кінця року близько 4 мільйонів автомобілів. Останній бум у німецькому машинобудуванні випав на 1992 рік, тоді було вироблено 4,9 мільйона автомобілів.

Сергій ДАНИЛЕНКО.

Мюнхен.

Фотофакт

Тут народився Моцарт

Туристи, що приїздять з усього світу до Австрії, обов'язково прагнуть відвідати затишний Зальцбург. Це місто в Альпах приваблює не тільки своєю архітектурою, старовинними вулицями й палацами. Тут народився Моцарт. І здається, що дух великого композитора досі витає в Зальцбурзі. В кожному магазині, крамничці можна придбати сувенір із зображенням Моцарта. Ну, а вінець кожної екскурсії — будинок, де мешкала родина маестро. Описувати його експонати — справа невдячна. Музей просто необхідно обійти увесь. Не поспішаючи, дослухаючись до кожного слова екскурсовода. І тоді вам стане зрозуміла музика Моцарта, котра лунає в багатьох магазинах, кав'ярнях Зальцбурга і навіть у літаках Австрійської авіакомпанії.

Михайло СУСЛОВ.
Фото Леоніда СУМАРОКОВА.

Зальцбург.

Світовий ринковий досвід: Бельгія

Парадокси перемін у серці Європи

Нарешті Бельгія виходить зі смуги економічних негараздів. Так вважає більшість бельгійських політиків, економістів. Хоча вони самі ще нині не можуть добре пояснити, чому темпи зростання продуктивності праці та експорт більші, ніж можна було прогнозувати.

Проте вже перші показники свідчать, що план прем'єр-міністра країни Жана-Люка Деана, який у середині листопада минулого року проголосив курс на ощадливість, замороження заробітної плати (підвищення не більш як 2 відсотки), зменшення соціальних витрат, збільшення податків на нерухомість був далекоглядним. Окрім того оборонний бюджет до 1997 року залишатиметься на рівні 98 мільярдів бельгійських франків. Уряд пішов навіть на виключення пального та тютюну з індексу роздрібних цін, до яких прив'язана заробітна плата. За десятивідсоткового безробіття та прогресуючої інфляції профспілки тоді відповіли страйками. Тим часом Ж.-Л. Деан, не зупиняючись, продовжував реалізовувати задумане й розпочав структурні перетворення в галузі фінансів та скорочення державного бюджету. Було зменшено процентні ставки, тривало формування потужного ринку урядових облігацій. Скорочення витрат позитивно вплинуло на дефіцит державного бюджету, який планують скоротити з 7,2 відсотка в 1993 році до 5,7 в цьому році.

Значною проблемою є державна заборгованість, що сягає 130 відсотків внутрішнього валового продукту. А це одна з перепон на шляху до вступу в європейський валютний союз, де планка боргу має не перевищувати 60 відсотків.

Незважаючи на потрясіння, яке пережила минулого року фінансова Європа, бельгійському урядові вдалося втримати на плаву національний франк, прив'язаний до німецької марки. Міністр фінансів Філіпп Майстоді заявив, що слід очікувати значно активнішого сальдо платіжного балансу для бельгійсько-люксембурзького союзу.

Віктор ХОМЕНКО.

Продиктовано в номер

Власний дім у столиці вальсу

В одному з мальовничих куточків австрійської столиці відбулася урочиста церемонія відкриття приміщення посольства України. З цієї нагоди в ньому було влаштовано прийом, на якому були урядовці з керівництва МЗС, інших міністерств і відомств, представники ділових кіл, громадських організацій та культурних закладів Австрії, керівники дипломатичних місій багатьох країн, акредитованих в Австрії при міжнародних організаціях та на переговорах у рамках НБСЄ, відомі політичні діячі Австрії, зокрема колишнього федерального Президента К. Вальдхайма, представники української громади. Звертаючись до численних гостей, заступник міністра закордонних справ України Ю. Рилач відзначив, що з відкриттям посольства в Австрії наступає новий етап в європейській політиці незалежної Української держави, створюються додаткові умови для поглиблення взаємовигідних зв'язків з Австрією. Він висловив подяку послу України в Австрії Ю. Костенку за важливий особистий внесок у закладення солідної бази українсько-австрійських відносин, а також керівництву Австрії за допомогу у справі їх становлення і розвитку.

Про питання державні й житейські

Цими днями Україну відвідав заступник міністра закордонних справ Грецької Республіки Григоріс Піотіс. Програмою його перебування плановано зустрічі з міністром України у справах національностей, міграції та культів Миколою Шульгою та заступником міністра закордонних справ Борисом Тарасюком.

3—4 грудня 1994 року делегація Грецької Республіки перебуватиме в Маріуполі, де мешкає найбільша грецька громада в Україні.

Спершу було друковане слово

Торгова палата Тампере (Фінляндія) разом з посольством України у Фінляндії провела семінар «Юридичні питання торгівлі з Україною», на який були запрошені представники державних структур і ділових кіл країни. Напередодні у світ вийшов фінською мовою збірник законодавчих актів України, присвячених торговельно-економічним відносинам. У роботі семінару взяли участь співробітники посольства України, які виступили з доповідями й відповіли на численні питання, пов'язані з законодавчим регулюванням експортно-імпортної діяльності в Україні.

Організатори семінару очікують, що розвиток українсько-фінських торговельних зв'язків прискориться вже найближчим часом, а видання фінською мовою збірки законодавчих актів України сприятиме більш ефективній реалізації зовнішньоторговельного потенціалу обох держав.

Секрет сусіда — мій секрет

Президент Білорусі А. Лукашенко тимчасово зупинив виконання контракту на продаж американо-канадській фірмі «А.Т.О.С.» зенітного ракетного комплексу С-300 ПМУ. Про це він повідомив в інтерв'ю газеті «Звязда». А. Лукашенко заявив: «Це — секретний комплекс, зроблений Росією за участі Білорусі. Я не можу його продати. Якщо ми хочемо торгувати розумно, то такі кроки слід вирішувати спільно».

За повідомленнями наших власних кореспондентів і зарубіжних інформагентств.

КИЙ АВІА®

туристическое агентство

тел. (044) 274-99-26; факс (044) 228-80-17

ПРЕДЛАГАЕМ ВСТРЕЧУ НОВОГО ГОДА И РОЖДЕСТВА В СТРАНАХ МИРА

ИСПАНИЯ (Барселона, Андорра, Канарские о-ва),
ИТАЛИЯ (Рим, Неаполь, Сан-Бенедетто - шоп-тур, Флоренция),
ТУРЦИЯ (Анталия),
БОЛГАРИЯ (Албена, бальнеология),
АРАБСКИЕ ЭМИРАТЫ (Дубай, Шарджа),
ЕГИПЕТ (Каир, Александрия),
ТАИЛАНД (Бангкок, Патайя).

New!

Продажа и бронирование авиабилетов на рейсы из Киева в Рим, Барселону, Анкону (Италия).
ул. Малая Житомирская, 7 тел.: (044) 274-99-65, 274-99-71

НАШИ ФИЛИАЛЫ:

г. Львов, тел. 76-12-76,
г. Ровно, тел. 2-67-11,
г. Черкассы, тел. 47-53-55,
г. Луцк, тел. 4-57-21,
г. Одесса, тел. 23-08-13,
г. Харьков, тел. 21-75-96,
г. Николаев, тел. 37-77-92,
г. Чернигов, тел. 5-32-91,
г. Житомир, тел. 37-29-22,
г. Симферополь, тел. 24-27-63,
г. Днепропетровск, тел. 44-45-57.

Принимаем групповые заявки от организаций, предприятий с оплатой в карбованцах по безналичному расчету.

ДЛЯ ВАС МЫ РАБОТАЕМ БЕЗ ВЫХОДНЫХ ДНЕЙ!

Тиждень тому ми познайомилися. Сьогодні — продовжуємо розмову про пенсійний фонд «Оберіг».

Пропонуємо до Вашої уваги пояснення умов пенсійного забезпечення, які, без сумніву, допоможуть кожному не тільки завчасно потурбуватися про майбутнє, а й бути впевненішим вже сьогодні.

«ОБЕРІГ» ІНФОРМУЄ

Пенсійних фондів на Україні не так уже і багато. На відміну від інших, «Оберіг» впровадив досить вигідні новітні схеми пенсійного забезпечення, які передбачають не тільки довготривале накопичення пенсійних внесків, а й одноразові внески з довічною виплатою, виплату пенсії за необхідністю (схема, що дозволяє отримувати пенсію у будь-який день), планується укладання колективних договорів з юридичними особами, переказ грошей на третю особу в міста України. Та найголовніше — стати учасником цього пенсійного фонду (а значить, отримувати стабільний прибуток) може не тільки пенсіонер. Укласти «Договір про пенсію» може кожен бажаючий, якому виповнилося 16 років.

Отже, запитання перше: **які види договорів укладає ПФ «Оберіг»?**

Кількість схем пенсійного забезпечення у «Оберега» постійно зростає. Сьогодні їх уже дев'ять.

Усі види договорів можна розділити на три групи:

— ***довгострокові:*** «Договір накопичувальної пенсії», «Договір разової виплати пенсії», «Договір щомісячної пенсії» і «Договір цільової пенсії». Усі вони передбачають регулярне або разове сплачування пенсійних внесків з довготривалою або разовою виплатою пенсії.

Основна перевага цих договорів в тому, що вони передбачливо враховують ріст інфляції, бо внески сплачуються у співвідношенні з мінімальною зарплатою на день внесення грошей, а пенсія нараховується і виплачується із розрахунку мінімальної зарплати на день виплати;

— ***строкові:*** договори квартальної, піврічної і річної пенсії. Ці види договорів поєднують досить високі нарахування з регулярними (помісячні, квартальні, піврічні і річні) виплатами пенсії;

— ***безстрокові***: «Договір довічної пенсії» (передбачає разовий внесок і довічні виплати) і «Договір нербхідних виплат пенсії» (щоденне нарахування коштів з можливістю їх вилучення при необхідності, а також довнесення грошей, що автоматично прискорює ріст коштів).

Що треба для оформлення договору?

Визначивши суму внесків, бажану періодичність сплати і отримання пенсії, треба взяти з собою паспорт (пільговикам — посвідчення, адже їм надається солідна знижка на суму внеску при укладанні довгострокових договорів) і завітати до одного із агентств «Оберега». До того ж, не зайве знати, що поповнювати внески чи отримувати гроші можна у будь-якому агентстві «Оберега» на території України, незалежно від того, де ви укладали договір.

Інформацію підготувала пресова служба ПФ «Оберіг».

Свої запитання Ви можете задавати безпосередньо в агентствах фонду або по тел. (0572) 43-80-24, 21-10-16.

Інформація про ПФ «Оберіг» друкується щочетверга в «Урядовому кур'єрі», щоп'ятниці в «Голосі України», щосуботи в «Сільських вістях» і в кожному номері «Земного щастя».

ТОМПО

2000 образцов итальянской мебели:
кухни, гостинные, спальни, сантехника и др.

Доставка и установка, услуги дизайнера

ВАМ ДОСТАТОЧНО ЗАПЛАТИТЬ ВСЕ ОСТАЛЬНОЕ МЫ СДЕЛАЕМ САМИ

МЫ БЫЛИ ПЕРВЫМИ И ОСТАЁМСЯ ЛУЧШИМИ!

Железнодорожное шоссе, 41, тел.: 294 81 81, факс: 269 87 18

МЕЛКООПТОВАЯ ДОПРОДАЖА

CMS 118

ЭЛЕКТРОННЫЕ КАССОВЫЕ АППАРАТЫ ЯПОНСКОЙ ФИРМЫ ROYAL®

МАК Киев (044) 517-1529
РЕНОМЕ Ровно (0362) 26-44-55
ЭЛИС Донецк (0622) 95-70-04
ДИАДЕМА Хмельницкий (03822) 5-95-22

ARTMASTER 94 & MAK

ИМЕЕТСЯ

- Разрешение Главной Государственной налоговой инспекции № 73 от 2.06.94
- Сертификат (Заключение о соответствии) КНПО "Электронмаш" № 90 от 19.05.94

ДОПРОДАЖА ROYAL CMS-118 по отличным ценам

опт (>25) 32.200.000
розница 35.280.000

Оплата — карбованцы
Гарантия — 1 год

В комплект поставки ЭККА CMS-118 входят:
- журнал контрольно-кассового аппарата согласно требований налоговой инспекции;
- инструкция по эксплуатации на русском языке;
- 10 рулонов кассовой ленты.

Мы сами обучаем персонал работе на электронных кассах и поставляем расходные материалы в течение всего срока эксплуатации

НЕМЕДЛЕННАЯ ПОСТАВКА СО СКЛАДА!

Абсолютний рекорд на українській фондовій біржі!

ОЛБІ·УКРАЇНА

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО

На останніх двох торгах Української фондової біржі продано акцій АТ «Олбі-Україна» на суму 934,1 млн. крб., що становить 100 % загального обсягу біржових торгів. Причому попит значно перевищував пропозицію.

Наше довірче товариство продовжує прийом приватизаційних сертифікатів в усіх поштових відділеннях м.Києва.

Курс акцій АТ «Олбі-Україна» в м.Києві на 25.11.94 року: продаж — 510 тис. крб., купівля — 450 тис. крб.

Тел. 271-79-25.

Конверсионная техника

Государственное внешнеторговое объединение «Укринмаш» реализует конверсионные автоцистерны, прицепы цистерны, стальные и резинотканевые резервуары различной емкости, мотонасосные установки для горючего, масел, кислот, перекачивающие станции для кислот и горючего на базе ГАЗ-66, ЗИЛ-130, автотопливозаправщики на базе МАЗ-500А, КрАЗ-255Б и др., котлы водонагревательные газовые, передвижные дизель-электростанции, паромы, мобильные переправы, траншейно-котлованную технику, лодочные моторы «Москва», лодки десантные восьмиместные, передвижные слесарные мастерские, охранную сигнализацию, передвижные станции для фильтрования воды, военное обмундирование старых образцов и др.

**Адрес: 252126, г. Киев,
ул. Академика Белецкого, 30, НПВТО «Укринмаш».
Тел: (044) 483-32-74, 488-28-77, 483-30-82,
телетайп: 131097 ОРБИТА.**

Реализуем!

Автомобили КрАЗ, КамАЗ, МАЗ, ЗИЛ, ГАЗ, УАЗ;
автокраны 14, 16, 20 т;
заправщики КрАЗ, МАЗ, ГАЗ;
автобусы, полуприцепы 10—20 т;
тракторы ЮМЗ,
ассенизационные машины ЗИЛ, ГАЗ.

Днепропетровск (0562) тел: 92-80-64.

Микола ТИМОШИК, кандидат філологічних наук

"БЕЗУСЛОВНО ЗАПРЕТИТЬ К НАПЕЧАТАНИЮ..."

Въ Центральный Комитетъ Иностранной Цензуры.

До історії цензурних поневірянь українського друкованого слова

Нині, в непросту добу утвердження української державності, доводиться констатувати наявність абсурдної й болючої для нашого народу тенденції, коли природному процесові відродження української мови й культури на рідній землі певні політичні сили чинять опір, коли знову часто чуєш про необхідність закріплення «державної двомовності», з підведенням під цю вимогу тези про «исторически сложившуюся ситуацию».

Усе це спонукує науковців пильніше вникати й аналізувати уроки нашої давньої й недавньої історії. Бо саме в ній можемо віднайти глибокі й переконливі відповіді на наші вічні запитання: хто винен, чому так сталося? Аналіз уроків неодмінно виведе на ті чинники, які методично й цілеспрямовано підривали пошану до українського друкованого слова, відтісняли його на другий план, на багато літ наклали негативний відбиток і на психологію українського громадянства, і на рівень національної свідомості певної частини українців.

«Тенденционно придуманный термин — «Украина»

Історія поневірянь українського друкованого слова пов'язана з десятками, сотнями таємних і гласних, санкціонованих на «височайшому» рівні і в кабінетах місцевих «держиморд», що вірно служили імперському центру в Петербурзі, актів, циркулярів, указів, розпоряджень, метою яких було знищити мову багатомільйонного народу, звести нанівець подвижницькі зусилля багатьох самовідданих діячів українського відродження, переконати простий люд у «другосортності», «неприродності», «безперспективності» «малоросійського наріччя».

Своєрідну роль «сторожового пса» у забороні розповсюдження українського друкованого слова за всіх часів виконували різноманітні цензурні підрозділи, утворені ще за Петра I. З драконівською жорстокістю розправлялася цензура з українською продукцією після недоброї пам'яті Валуєвського (1863р.) та Емського (1874р.) заборонницьких актів. Цей відпрацьований століттями механізм безвідмовно діяв, незважаючи на вимушені історичними обставинами «відлиги», аж до лютневих подій 1917 року.

Найбільш «плідна» діяльність двох маловідомих поки що в нашій історії антиукраїнських інститутів — Київського Тимчасового комітету у справах друку та Київського Окремого цензора з іноземної цензури — припадає на період після 1905 року. Ці управління були безпосередньо підпорядковані двом провідним центральним відомствам Міністерства внутрішніх справ у Петербурзі — Головному управлінню у справах друку та Центральному комітету з іноземної цензури — і мали практично ніким не обмежені повноваження на території України щодо того, «пущать» чи не «пущать» до друку або розповсюдження серед українського населення будь- якої української книжки, брошури, листівки чи періодичного видання. Щоправда, рішення хоча й приймалися київськими цензорами, але мали силу лише після того, як затверджувалися в Петербурзі, на що йшло від одного до восьми місяців.

Процедура отримання дозволу на друк українською мовою була справді довгою і принизливою. Повз недремне цензурне око практично не могли пройти жодна фраза, жодне слово, жодне речення, які містили б бодай найменший натяк на історичне минуле українського народу, згадку про когось із національних героїв чи спробу захисту мови. Питання про такі рукописи або щойно видані без дозволу цензурного відомства книжки негайно вносилися на засідання комітету, де ретельно фіксували всі «огріхи» і надсилали письмово до Петербурга для «предварительного испрошения по сему предмету указаний Главного управления».

Аби збагнути весь трагізм ситуації з організацією будь-якого україномовного видання в той час і повніше оцінити зусилля, мужність і самовідданість тих діячів українського відродження, хто все ж бравсь за цю невдячну й небезпечну, але таку вкрай потрібну справу, варто навести такий характерний приклад.

На спеціально скликаному засіданні Київського Тимчасового комітету у справах друку 4 листопада 1909 року розглядали питання про незаконно виданий книговидавництвом «Час» українською мовою відривний «Календар на 1910 рік». Саме на сторінках цієї невеликої за обсягом книжечки весь склад комітету на чолі із «заслуженим професором Т.Флорінським» «усмотрел ряд упущений, суждений и заметок, заключающих в себе признаки преступных деяний, караемых Законом Уголовного Уложения 1903 г.»

Що ж «злочинно-кримінального» містилося в цьому «Календарі»? Зважаючи на унікальність документа, подаю його лише з незначними скороченнями:

«1. День 23 апреля, к которому приурочено празднество тезоимства ее Императорского Величества Государыни Императрицы Александры Федоровны отмечен, как обыкновенный будничный день. Цифра 23 напечатана черным шрифтом, а на соответственном листе не упоминается о том, что этот день высокоторжественный и неприсутственный. Если принять во внимание, что в календаре старательно отмечены дни рождения и именины «украинских» писателей и деятелей.., то имеются основания видеть в допущенной в календаре ошибке преступную небрежность, как результат неуважения к верховной власти.

2. На листе 6 декабря о тезоимстве Его Императорского Величества Государя Императора напечатано мелким шрифтом внизу, а большую часть листа занимает портрет артиста Н.Садовского, празднующего рождения 6 декабря, в чем, несомненно, можно видеть неуважение к священной особе Государя Императора...

4. На обороте листа 3 июня находится следующее место, взятое из сочинения Драгоманова. (У великій цитаті йдеться про необхідність посилити просвітницьку роботу серед українців рідною мовою. — М.Т.) В этих словах дано яркое выражения той, несогласной с исторической истиной и интересами единого государства идеи полной племенной и культурной обособленности и самостоятельности малорусской ветви русского народа, которой проникнуто все содержание рассматриваемого отрывного календаря. Словами Драгоманова дается всем малороссам или, по терминологии составителей календаря, «украинцам» совет... знать только свою украинскую национальность, говорить только на украинском языке...»

А чого вартують, скажімо, ось такі звинувачення:

«В тексте употребляются непризнанные официально законами, тенденционно придуманные термины — «Украина» в значении географическо- этнографической области, заселенной малороссами, «украинцы» вместо «малороссов», «москали» вместо «великороссы». Указывается, что украинский народ всю жизнь прожил рабом («все життя любив волю — і все життя жив рабом»)...

При обозначении важных событий в истории Малороссии опущены такие, которые повлекли соединение всех частей Руси в одно целое, как Переяславская Рада или Полтавская победа, и внесены такие, в которых выступает факт измены единству России, как занесенный на обороте листка 27 апреля: «28 апреля 1659 р. — гетьман Іван Виговський розбив московське військо під Конотопом».

Наведені цитати красномовно засвідчують, як безсоромно й жорстоко відбиралося в нашого народу власне ім'я — українців (бо термін, виявляється, «тенденційно придуманий»), як перекручувалися історичні факти, як з народних героїв, істинних патріотів своєї Батьківщини робили її лютих ворогів (і не лише у випадку з І.Виговським, а й з І.Мазепою, С.Петлюрою, М.Грушевським, І.Огієнком та багатьма іншими).

Нищили все українське

Залишається лише дивуватися й захоплюватись, як за таких жахливих умов реакції, справжньої антиукраїнської істерії, зчиненої на сторінках шовіністично настроєної російськомовної преси, українське друковане слово все ж пробивалося до читача, будило його думку, піднімало народ з колін. Адже саме в цей час українськими видавництвами по суті в напівлегальних умовах видрукувано десятки книжок, сотні номерів періодичних видань, які й тоді, й багато років по тому відігравали своєрідну роль речників національного відродження. Серед них і ті книги, що були перевидані зовсім недавно масовими тиражами: «Про українську мову й українську школу», «Історія України, приладжена до програми вищих початкових шкіл і нижчих класів шкіл середніх» М.Грушевського, 12 зшитків упорядкованої О.Коваленком унікальної поетичної антології «Українська Муза», «Малий Кобзар для дітей» Т.Шевченка, брошура і текст національного гімну «Ще не вмерла Україна», серія народних календарів та ряд інших.

А саме примірники таких видань, потрапляючи на цензорські столи, відразу вкривалися численними зауваженнями, викресленнями, звинуваченнями всезнаючих контролерів громадської думки, а згодом ставали предметом обговорення на багатогодинних засіданнях комітету. Коли б зібрати докупи всі ці зауваження й висловлювання, що так ретельно фіксувалися в «Журнале протоколов заседаний Киевского Временного комитета по делам печати», можна було б скласти не один том смішних і сумних, гірких і трагічних курйозів, які протягом століть невідступно супроводжували українську демократичну журналістику й українське красне письменство.

Варто бодай фрагментарно пройтися сторінками таких «Журналів», і перед читачем постане задушлива картина нищення всього українського, народного.

Так, 23 січня 1910 року повного розгрому зазнав «Народний календар на 1910 рік», виданий як додаток до газети «Село» Першою Київською друкарською спілкою. Кримінально підсудними були визнані вміщені тут статті М.Грушевського «Пам'ятник Шевченкові» і «Коротка історія України», «Українська земля» Ю.Сірого й навіть вміщені на окремих сторінках портрети Т.Шевченка, П.Сагайдачного, Б.Хмельницького, І.Мазепи. І знову, як і в попередньому випадку, — несприйняття історичної правди, стандартні звинувачення в «українському сепаратизмі»:

«Южная ветвь русского народа, которая сама себя искони именует Русью, русским народом и для обозначения которой установлен термин «малороссы» (в официальных изданиях, законах, правительственных распоряжениях, школьных и научных картах, учебниках истории и географии), в данном календаре произвольно именуется новопридуманными названиями — Украина и украинский народ, названиями, которые совершенно чужды народным массам...

Объявляя «украинцев» за особый, не русский, народ, составители календаря, вопреки бесспорным фактам науки и жизни, внушают своим читателям — крестьянам и рабочим, что русский литературный язык для них, «украинцев», чужой...

Факт соединения Южной Руси с Московским царством в XVII веке... трактуется, как жестокое и несправедливое насилие над украинским народом...

Все эти утверждения есть преступная и вредная пропаганда».

«Злочинна і шкідлива пропаганда» вбачалася запопадливим цензорам не лише в окремих газетних публікаціях чи в пізнавальних статтях із народних календарів, а й у творах Т.Шевченка, на друкування яких це відомство раніше давало дозвіл. Так сталося, зокрема, з «Малим Кобзарем для дітей», що вийшов у видавництві "Український учитель" накладом 3 тисячі примірників. Книга складалася з біографії поета і близько чотирьох десятків підцензурних віршів. Але і в біографії, і у віршах було побачено «возбуждение у южнорусского простолюдина враждебного чувства к высшим классам населения и к Великорусской ветви русского народа, то есть преступление по п. 6 ст. 129».

За цією «злочинною» статтею проходили в цензурному комітеті й окремі твори, надруковані в упорядкованих О.Коваленком і Б.Грінченком збірках поезії «Український декламатор» (томи перший—третій): в поемі Т.Шевченка «Сон» цензорів обурили слова на адресу Петра I, який «розпинав Україну» і Катерини II, яка «Україну доконала»; в поемі «Кавказ» — думка про зазіхання Росії на чужі території; у вірші «Розрита могила» — докір Б.Хмельницькому за наслідки возз'єднання України з Росією; у поемі І.Франка «Мойсей» — авторське передбачення українському народові, що він незабаром «трусне Кавказ, впережеться Бескидом, покотить Чорним морем гомін волі»; у вірші О.Олеся «Я більше не плачу» — звернення до закованого в кайдани народу перестати мовчати, а боротися за волю.

У згадуваному «Журнале протоколов» ретельно зафіксовано хід розгляду ще одного «злочинного» твору — цього разу музичного. Йдеться про кантату М.Лисенка на слова В.Самійленка «До 50-х роковин смерті Т.Шевченка», виданої в друкарні Чоколова (Київ) у кількості 500 примірників. Власне цензуру стривожила не стільки музика, скільки художнє оформлення виданого музичного твору. На обкладинці кантати художником було зображено загін запорозьких козаків на чолі з гетьманом, який мчить до пагорба, де знаходиться пам'ятник Кобзареві. Запорожці бадьорим виразом облич та переможними жестами засвідчували свій урочисто-піднесений настрій, а гетьман булавою показував народові на могилу поета. Ось як «прочитав» цей малюнок і який висновок зробив з цього черговий цензор:

«Рисунок превозвещает малороссам восстановление былой политической самостоятельности Малороссии, утерю которой Шевченко в своих произведениях оплакивал и к возрождению которой он призывал малороссов стремиться. На стр. 5—7 идея рисунка находит себе подтверждения и в тексте: «Его (Шевченко) душа живет, витает между нами надеждой на счастье, на свободу». А вже сам цензурний комітет у висновку, надісланому до столиці, побачив у цьому малюнку й відчув у музиці кантати **«возбуждение южной ветви малорусского народа к изменническим деяниям против России, т.е. признаки преступления, предусмотренные п. 1 ст. 129».**

Які ж наслідки передбачалися за ці «антидержавні» дії? Найперше, в зазначених вище випадках весь тираж видань підлягав безумовному арешту, а згодом за поданням Київської судової палати, — і цілковитому знищенню. До кримінальної відповідальності притягували тих, хто мав причетність до видання книги, брошури чи періодичного органу. Така доля, зокрема, не обійшла редакторів М.Рукосуєва (за «Календар на 1910 рік»), А.Ямпольської (за «Народний календар на 1910 рік»), М.Старицьку (за окремі публікації в журналі «Світло»), Л.Шерстюк (за брошуру "Про навчання дітей рідної історії"), О.Коваленка (за «Українського декламатора»), С.Веселовського (за статтю М.Грушевського в «Літературно-науковому вістнику»» за 1910 р. — «Виговський і Мазепа»), М.Павловського (за статтю в газеті «Рада» «Мазепинське свято»). І перелік цей можна продовжувати.

Поліційно-репресивна машина працювала безвідмовно: щойно віддруковані тиражі книг конфісковували блискавично. Ось характерний приклад. Буквально другого дня після прийняття рішення про знищення брошури М.Грушевського «Про українську мову і українську школу» Управління київського поліцмейстера в своєму донесенні Центральному цензурному комітетові повідомило, що названа брошура «конфискована полностью, в количестве 3700 экземпляров. Из них: 3230 — в типографии, 470 — в магазине «Літературно-наукового вістника». Бували, щоправда, випадки, коли окремим «засудженим» до знищення книгам просто щастило. Для прикладу, за донесенням того ж управління київського поліцмейстера із виданих у світ 3450 примірників брошури «Ще не вмерла Україна» з текстом Національного гімну вдалося перехопити лише 210 примірників. Інші вже встигли розійтися по руках небайдужих людей:

У цьому контексті по-особливому сприймається спрямована на захист українського друкованого слова думка Грушевського: «Українська книжка потрібна не лише для того, аби вона існувала, а як доказ живого культурного українського життя».

Наведені факти з архівних джерел засвідчують, що і в цей період народжуватися й існувати українській книзі чи періодичному друкованому органу в російській Україні ставало дедалі важче. Центр українського книговидання і журналістської діяльності знову переноситься в західну, австрійську частину України.

Київ.

На знімках: крізь недремне цензорське око проходив кожен україномовний рукопис.

Редакція «Голосу України» дякує працівникам відділу фондів Центрального державного історичного архіву України за надані негативи справ, пов'язаних із забороною українського друкованого слова.

НЕМИРІВСЬКІ ЧУДОТВОРЦІ, або Репортаж з-під скальпеля

Словник пояснює, що аденома — доброякісне новоутворення. В одному з найуразливіших місць — в передміхуровій залозі.

Офіційні медичні дані стверджують: 30 відсотків чоловіків віком від 20 до 40 років скаржаться на характерні для простатиту симптоми. А після 35 років 40 відсотків уже хворіють простатитом — різними запальними процесами в передміхуровій залозі. Найбільше хворіють: водії, механізатори, люди розумової праці.

Простатит і аденома, як правило, взаємопов'язані. Але про все це я дізнався після...

«Діла добрих обновляться»

Саме цей рядок із «Псалмів Давидових» Тараса Шевченка зринув у пам'яті, коли медсестра вела мене в операційну.

Може, тому, що в глибині виднілась широка спина головного лікаря Немирівської центральної лікарні Вітольда Череватюка. Про його добрі діла чув багато. Знав, що він відомий на Поділлі уролог і, стрічаючись із ним, міг дещо просвітитися. Але вічне наше «мене це обмине»... Не обминуло.

Ось уже лежу на операційному столі. На мене спрямовані дев'ять м'якого освітлення ламп і погляди Вітольда Івановича та його колег у марлевих пов'язках. В руках у них блискучі предмети.

... Я вже не чую дотиків, але ще бачу лікарів. У прожекторі віддзеркалюються їхні обличчя. Мені здається, що вони схилились над великою білосніжною сковородою і готують яєчню. Я ще згадую про своїх малих онуків, яких ми з дружиною виховуємо після смерті сина...

Палата № 8

До операції я півтори доби був у 11-й. На двох. Старший за мене сусіда мав прізвище, яке я зустрів уперше.

«Молочко, підіть пити молочко!» — жартувала санітарка.

Сам Молочко з Рахнівки Гайсинського району, де він, фронтовик, одружився по війні. А родом із полтавських Сорочинців. Пишається, що є земляком водночас і Гоголя, і Стуса. Вважає, щоправда, одним з кращих світових фільмів «Ми із Кронштадта».

. Післяопераційна 8-а палата чотиримісна, але строката на людські долі та болі. Під стіною навпроти Гриць Горлатий. 37 років. Стільки було б моєму синові. Гриць із села Вовчок, що над Бугом, біля історичного Брацлава. 18 років тому в селі не вірили, що він виживе. Трактор потрощив ноги, зачепив і вище. Але лікарі зробили неможливе. Вижив, працював і далі на тракторі, має двох дітей. Та ось знову операція. Усю ніч Гриць стогне і часто кричить. За ним під стіною 69-літній Антон Вечірко, також механізатор. Аденома. Він із Дубмаслівки, сусідньої з Гуньковою, де Марко Вовчок писала свої «Народні оповідання» і де господарство назване її ім'ям. Ще один сусід-механізатор — Микола з-під Гайсина. Була аденома. Завтра виписується. Доля нелегка. Батька, тракториста, залишили у війну по броні в колгоспі, а на нього наїхав трактор. Мати виховувала п'ятеро дітей.

На місце Миколи вночі поклали 72-літнього чоловіка на прізвище Цісар. Місцевий. За ним доглядає донька, киянка. Кілька років тому йому видалили в Києві аденому. Але щось досі не все гаразд.

Київські урологічні центри мають добру славу. Проте люди розповідають про негарні речі з боку молодшого медперсоналу. Такі ж вісті часом приходять і з Вінниці. У Немирові, що вважається уже периферією (хоча і є центром), моральні народні засади ще, мабуть, не так розхитані.

Урологія, очевидно, шалено молодшає. Хворих усе прибуває. Вливаються справді «свіжі» сили — навіть п'ятирічні діти.

— Чи дуже помолодшали пацієнти урології? — запитую Череватюка.

— За двадцять років майже вдвічі...

Голова господаря, руки віртуоза

Дивлюся на руки Вітольда Івановича і дивуюся, наче бачу їх уперше. Не такі вони вже й великі, хоча сам він десь за сто дев'яносто ростом та кремезний. Згадую відому п'єсу, в якій про руки хірурга говорилося, що то руки скрипаля.

37 років зі скальпелем в руках — це, безумовно, тисячі операцій (а він починав у загальній хірургії, де ріжуть щодня).

— Скільки операцій і яка за ліком моя? — питаю.

— Один Бог знає. Колись рахував. Дійшов до двох з половиною тисяч і перестав. Господарство затягує.

Уже понад 30 років він головний у Немирові, а до того був у Іллінцях. Досвід вируває. Бо якби довірили керувати за такої скрути, як нині, то, каже, не взявся б.

Чверть віку тому на площі у вісім га біля колишнього князівського парку було чимало похилених столітніх будов. Тепер тут п'ятиповерховий корпус, якому позаздрить і велике місто, та понад два десятки інших споруд. Але знали б ви, як вибивав головний кожен цвях, кожну тонну цементу, кожен грам бензину...

Непокоїть Череватюка і проблема кадрів, особливо середнього медперсоналу. Адже платять мізерію, а дівчатам-випускницям осідати в селі, де немає хлопців, який сенс? Яка їх подальша доля? А житло, а паливо?

— Україні треба робити власну машину швидкої допомоги. Бо ще рік-два, і все розвалиться, — каже Череватюк. — Везли якось іноземця, то в нього очі на лоба лізли: не від болю, а від того, що все дрижить, скрипить, двигун стогне...

...Багато чудес на світі, але найбільше, мабуть, те, що люди навчилися рятувати людей. Щодня виконує роль чудотворця лікар-віртуоз із Немирова Вітольд Череватюк.

Іван ВАЛЬКО, професор.
Вінницька область.

Спорт

Тимурові личать найвищі нагороди

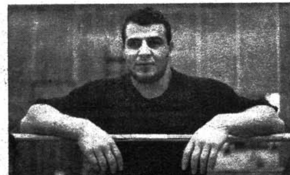

Дочекалися і ми щасливої миті, коли в стамбульському Палаці спорту, де проходив чемпіонат світу з важкої атлетики, пролунала мелодія «Ще не вмерла Україна» і було піднято наш Державний прапор. Так проходила урочиста церемонія нагородження атлетів у ваговій категорії 108 кілограмів: на найвищій сходинці п'єдесталу пошани стояв наш богатир, киянин Тимур Таймазов.

Наш земляк набрав 435 кг (200+235,5). Це унікальний результат, бо встановлено одразу три рекорди світу: у сумі, ривку та поштовху. І в нагороду — три золоті медалі: велика і дві менші.

Що ж, щиро вітаємо Тимура Таймазова, який удруге поспіль став чемпіоном світу, його наставника Віктора Авдишева, споживче товариство «Меркурій», яке дбає про чемпіона, і всю українську важку атлетику з таким видатним досягненням!

Вітаємо також і Станіслава Рибальченка з Луганська, який виборов у гострій боротьбі бронзову медаль у ваговій категорії 99 кг. Наш атлет показав у двоборстві суму 395 кг (177,5 + 217,5).

У командному заліку збірна України фінішувала на почесному четвертому місці, пропустивши вперед лише спортсменів Росії, Туреччини та Болгарії.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: дворазовий чемпіон планети, богатир з Києва Тимур Таймазов.

Фото Бориса ХОВХУНА.

***

Кікбоксинг. В місті Ріміні (Італія) пройшов чемпіонат Європи з кікбоксингу. Золоті нагороди у змаганнях з фулконтакту завоювали Еркін Кутибаєв (ліга «Славутич», Київ) і два харків'янина Сергій Данильченко та Андрій Проскурнін. У турнірі з лайтконтакту «бронза» дісталася львів'янинові Мар'янові Шелькевичу.

ПОЛЯКАЛИ — Й ГОДІ?

Як вже повідомлялося, співробітники Служби безпеки України перекрили канал контрабандного вивозу коштовних металів з України за кордон («Голос України» від 12.11.94). Коротко нагадаємо суть справи: на КПП «Ягодинавтоперехід» у громадян Республіки Польща вилучали кілограми срібла, золота, платини. Золотий слід привів оперативників до Харкова, де у приватному особняку підпільна лабораторія виділяла золото з частин електронного обладнання, промислових виробів, що містять коштовні метали.

Але через недосконалість нашого законодавства суд тривалий час не міг завершити справи громадян Республіки Польща Джурди й Кубича. Золотодобувачі з Харкова, що проходили в цій справі лише як свідки, не поспішали до Ковеля на суд, а їх неявка затримувала розгляд кримінальної справи.

Нарешті, 15 листопада цього року Ковельський окружний суд Волинської області визнав Джурду Казимира та Кубича Річарда винними у скоєнні злочину, передбаченого статтями 17, 70 Кримінального кодексу України (спроба контрабандного вивезення), визначивши кожному з них як покарання 3 роки позбавлення волі умовно, та на підставі ст. 8 Акта про амністію з нагоди третьої річниці незалежності України звільнив од відбуття покарання. Речові докази — 42 зливки золота вагою 2 кг 580 грамів, 7 зливків платини вагою 400 грамів, а також автомобіль ВАЗ 2109, що належав Джурді, повернуті в доход держави.

Здається, правда перемогла. Та чи не надто ліберальні наші закони? Нагадаємо, що затримані раніше за контрабанду коштовних металів громадяни Польщі Соколовський та Іванейко відбулися легким переляком: першого через хворобу передано польським властям, а кримінальну справу тимчасово зупинено, а другого засудили на три роки умовно, з відстрочкою на 2 роки. Чи такий гуманізм нашого законодавства не приваблює любителів легкої наживи: відпустять з миром, а в найгіршому разі можна позбутися лише товару.

Віталій ХРОПКО.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. Видавець — Президія Верховної Ради України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

- ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23, телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 394439.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311229.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».